

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS

Kyyveden vesienhoidon johtoryhmä

MUISTIO

24.2.2106

Aika: 9.2.2016 13.00-15.45

Paikka: Etelä-Savon ELY-keskus, kokoustila Saimaa

Läsnä: Matti Valli	Kyyveden kalastusalue, puheenjohtaja
Heikki Tanskanen	Mikkelin kaupunki
Seppo Roponen	Pohjois-Savon ELY-keskus
Jouko Romo	Kangasniemen kunta
Rauno Asikainen	Vapaa-ajan asukkaat
Nyyrö Koskela	Patotyöryhmä
Antti Vauhkonen	MTK
Leo Laukkanen	Haukivuoren aluejohtokunta
Yrjö Takkinen	Kyyveden kalastusalue
Riikka Salomaa	Metsäkeskus
Olli Räsänen	Etelä-Savon ELY-keskus
Esa Rouvinen	Etelä-Savon ELY-keskus, sihteeri

1. Matti Valli avasi kokouksen

2. Kyyveden vedenkorkeudet

- Nyyrö Koskela esitteli ansiokkaasti aiempaa patohanketta, sen käynnistymistä, tavoitteita, perusteita aliveden nostolle, patosuunnitelmaa, tehtyä kyselyä ja sen tuloksia, vesioikeudellisen yhteisön perustamisen liittyviä asioita, patotyöryhmän johtopäätöksiä 25.4.2013 ja yhteenvedon omista näkemyksistään jatkosta. Patohanke kaatui pääasiassa siihen, että Rauhajärven osakaskunta suhtautui hankkeeseen kielteisesti. Kukaan osallistujatahoista ei ollut myöskään valmis ottamaan toiminnallista ja taloudellista vastuuta jatkovalmistelusta. Myöskään ELY-keskus ei voinut yleisen edun valvojana ottaa vastuuta hankkeesta.

Johtopäätöksinä Koskela esitti mm, että

- tarve vedennostolle on edelleen olemassa
- Kyyveden kaltaisilla suurilla järvillä voivat vesilain säännökset nostaa tällaisen hankkeen kustannukset kohtuuttomaksi ja kustannusjaon hyödynsaajien osalta epäoikeudenmukaisiksi
  - yhteiskunnallisesti tarpeelliseksi määritelty hanke (yleinen tarve tai muu yleiseltä kannalta tärkeä tarkoitus; VL 6 L 4.1, 5.2 §) sekä kuntien toimiminen vastuutaorganisaationa voisi ratkaista ongelman osin
    - käytännössä tällainen yleinen tarve todetaan vasta osana lainvoimaista päätöstä

- Kyyveden alueella yhteistoimintasopimus esimerkiksi kalastusalueen kanssa tiettyjen selvitysten ja hoitovastuiden osalta voisi täydentää ratkaisua
- hankkeen mahdollinen jatkaminen edellyttäisi joidenkin, esim. patotyöryhmän esittämien selvitysten tekemistä eli todellisten toteutusmahdollisuuksien perusteellista selvittämistä
  - yhteiskunnallinen tarve
  - alueen omistajien (rantaviiva) kanta hankkeeseen
- Koskelan esitys (25.1.2016), jossa on laajempi kuvaus mm. mahdollisista jatkotoimista, on muistion liitteenä.
- käydyssä keskustelussa Matti Valli toi esille, että olisi tarkasteltava myös olisiko valuma-alueen kuivatustilanteen palauttamisella ja näin tapahtuvalla veden viivytämällä yläpuolisilla valuma-alueilla ja altaissa vaikutusta Kyyveden vedenkorkeuteen
- Jouko Romo piti puheenvuorossaan erittäin tärkeänä, että mahdollisessa vedenpintaan liittyvässä jatkovalmistelussa huomioidaan paremmin Rauhajärven osakaskunta ja maan ja rannanomistajat – erityisesti suuret omistajat ovat tärkeitä
- johtoryhmä päätti merkitä tuodut näkökulmat tiedoksi ja toteaa kantanaan, että vedenpinnan nosto on yksi muihin Kyyveden hoitotoimin liittyvä ja vaikuttava hanke. Vedenpinnan nostoon tähtäävän patohankkeen toteuttamisedellytyksiä, organisatiota ja toteutustapaa arvioidaan ja selvitetään tarkemmin osana Kyyveden kalataloudellisen käyttö- ja hoitosuunnitelman laadintaa (kts. kohta 6)

3. Osakaskuntien yhdistämishanke

- Matti Valli kertoi, että toimijana on Metsähallitus, joka on jättämässä hakemuksen Maaseuturahastolle helmikuussa 2016. Ajatuksena on, että kustannuksin osallistuvat omalta osaltaan myös kunnat, osakaskunnat sekä kalastusalue
- Kyyvesi sisältyy hankkeeseen
  - itäpuoli n. 2500 hehtaaria alkaen 2017
  - kalastusalue sitoutumassa hankkeeseen ja sitouttamassa osakaskuntia (kokous 11.2.2106)
  - ELY-keskus on tehnyt Kyyveden alueella osakasluettelo
  - mukana yhteensä noin 20 eri hanketta; noin 100 000 hehtaaria

4. Kyyveden latvat-hanke

- Riikka Salomaa esitteli hankkeen
  - hanke on toteutettu Metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen yhteistyönä ja rahoituksella
- Metsäkeskus toivoo esityksiä, miltä alueelta aloitettaisiin itse toteutus (KEMERA-rahoitus)
  - Yrjö Takkinen esitti aloitukseksi Kalkkiköyhän aluetta
- Leo Laukkanen kehui hanketta ja toi esiin tiedottamisen tärkeyden jatkossa
- Metsäkeskuksen kalvot ovat muistion liitteenä

5. Koe- ja poistokalastustulokset

- Esa Rouvinen esitteli vuoden 2015 koe- ja poistokalastustuloksia
  - poistokalastuksen tulokset olivat hyviä pois lukien joiltakin alueilta saatu pieni saalis
  - koekalastuksilla saatiin selvyyttä tulevien poistokalastusten suunnitteluun

- ELY esittää vuoden 2016 poistokalastusalueiksi Suovonselkää, Kaijansaari-Rieponsalmi aluetta sekä Kiviselkä-Kapustasami aluetta
- myös Jousvesi-Pilkanselkä (Nykälän alapuoli) voisi tulla kysymykseen
- koekalastus verkoilla vuonna 2016 Hirviselällä sekä Pieni-Naakkimalla
- Matti Valli kertoi kalastusalueen huomioon otettavien ELY:n esitykset vuoden 2016 poistokalastuksia suunniteltaessa; johtopäätöksiä ja esitys poistokalastuspaikoista on muistion mukaan liitettyssä esityksessä
- vuoden 2016 osalta kalastusalue on tehnyt rahoitushakemuksen ELY:lle

6. Kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman laatiminen

- Matti Valli esitteli uuden käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimisasiaa
  - rahoitushakemus on tehty ELY:lle
- laatimisen yhteydessä on ajatuksena huomioida ennakoitavissa oleva uusi kalatalousalue
  - Kyyveden alue näkee sijoittuvansa siten, että yhteistyösuunta on pohjoiseen kohti nykyistä Pieksämäen kalastusaluetta
  - tätä näkemystä puoltavia tekijöitä ovat mm. valuma-alueen ominaisuudet ja yhteisen valuma-alueen muodostuminen
- Matti Valli esitti, että suunnitelmaan on saatava tieto sitä mihin suuntaa Kyyveden ekologinen tila on kehittymässä. Tällä voi olla vaikutusta mm.
  - miten turvetuotantoa tulisi jaksottaa
  - liuenneen humuksen määrän ja vaikutusten selvittäminen on myös tärkeää
- Heikki Tanskanen nosti esiin tuotannosta poistuvien turvetuotantoalueiden toteutuvan maankäytön huomioimisen suunnitelmassa
- Matti Valli esitti, että ELY-keskus (Rouvinen) kutsuu koolle ryhmän, joka pohtii mitä toimia suunnitelman toteuttamisen aloitus vaatii vuonna 2016; kokoontuminen; Haukirannassa
  - paikalle kalastusalueen edustajien lisäksi Mikkelin seudun ympäristöpalvelut ja POSELY ja ESAELY
- Seppo Reponen (POSELY) kertoi, että malli käyttö- ja hoitosuunnitelmalle on kehittymässä ja se sisältää mm. sen mitä suunnitelman tulee sisältää
  - tämä on huomioitava suunnitelmaa laadittaessa

7. Matti Valli päätti kokouksen todeten, että seuraava kokous on 11.5.2016 klo 13.00 alkaen Etelä-Savon ELY-keskuksen tiloissa (kokoushuone Saimaa)

Laati

Esa Rouvinen

